Curriculum Vitae

Name	Tinatin
Surname	Qaukhchishvili
Date and place of birth	10 May 1919, Tbilisi, Georgia
Address:	
Work	29[a] A.Qazbegi Ave.
Higher education:	
1936-1941	Faculty of Philology, Tbilisi State University, Georgia
Scientific degree and title:	
1941-1944	Postgraduate of the Philology Department, ENIMKI, Academy of Sciences of the Georgian SSR
1945	Candidate of Philological Sciences
1953	Doctor of Philological Sciences
1968	Professor
1979	Corresponding Member of the Georgian Academy of Sciences
1993	Academician of the Georgian Academy of Sciences
Positions held:	
1945	Junior Research Worker of the Institute of History, Academy of Sciences of the Georgian SSR
1945-1999	Senior Research Worker of the Institute of History, Georgian Academy of Sciences
1999-2006	Leading Research Worker at the Institute of History and Ethnography, Georgian National Academy of Sciences
Sphere of scientific interests:	Greek epigraphy, Classical sources about Georgia, Classical literature, the Greek Language
Number of published works:	Up to 120 (including 19 books) published in Georgia, Russia, Germany, France, Italy and Bulgaria
List of principal scientific works:	

1. Greek inscriptions in Georgia, Tbilisi, 1951
2. The "Geography" of Strabo, Tbilisi, 1957
3. Appian's "Mithradatic Wars", Tbilisi, 1959
4. Herodotus' evidence on Georgia, Tbilisi, 1960
5. Hippocrates evidence on Georgia, Tbilisi, 1965

6-11. The evidence of Greek authors on Georgia (*Scriptores Graecae*:

Vol. I, Tbilisi, 1967

Vol. II, Tbilisi, 1969

Vol. III, Tbilisi, 1977

Vol. IV, Tbilisi, 1980

Vol. V, Tbilisi, 1983

Vol. VI, Tbilisi, 1987

12. Herodotus' History, vols I-II, Study, Translation, Tbilisi, 1975, 1976
13. History of Georgia in Ancient Greek Sources, Tbilisi, 1976

14-15. Georgian Corpus of Greek Inscriptions

Vol. I, Tbilisi, 1999

	Vols. II-III, Tbilisi, 2000
	16. Greek Epigraphy, Tbilisi, 2002
	17. Greek Palaeography, Tbilisi, 2004
	18. Georgian Corpus of Greek Inscriptions, 2nd edition, Tbilisi, 2004
	19. Georgian Corpus of Greek Inscriptions, 3rd edition, Tbilisi, 2009
Contact telephones	(+995 32) 39 08 68
E-mail	

საქართველოს რესპუბლიკა

დაარსებულია 1918 წელს.

პარასკევი, 1 აპრილი, 2011 წელი.

№60 (6672)

იმისთანა ჭმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვაა, ფაქიზობით და ჭკუით ბუნების გაფანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

ხსოვნა

აკადემიკოსი თინათინ ყაუხჩიშვილი

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულმა აკადემიამ, ქართულმა სამეცნიერო და შემოქმედებითმა ინტელიგენციამ დიდი დანაკლისი განიცადა — გარდაიცვალა გამოჩენილი ქართველი მეცნიერი, კლასიკური ფილოლოგიის თვალსაჩინო სპეციალისტი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი თინათინ ყაუხჩიშვილი.

თავისი ხანგრძლივი ცხოვრებისა და მოღვაწეობის განმავლობაში მან მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა საქართველოში კლასიკური ფილოლოგიისა და ქართველოლოგიის განვითარების საქმეში. თინათინ ყაუხჩიშვილი დაიბადა 1919 წლის 10 მაისს საქართველოში ერთ-ერთ ყველაზე უფრო ცნობილ ოჯახში. მისი დედა იყო თამარ იშხნელი, ხოლო მამა — ჩვენს ქვეყანაში კლასიკური ფილოლოგიის და ბიზანტინისტიკის პატრიარქი აკადემიკოსი სიმონ ყაუხჩიშვილი. თინათინ ყაუხჩიშვილმა მიიღო შესანიშნავი განათლება უკვე ოჯახში, შემდეგ თბილისის პირველ საცდელ-საჩვენებელ შრომით სკოლაში, რომელსაც ხელმძღვანელობდა მიხეილ ზანდუკელი და რომელიც ჩინებული პედაგოგებით იყო გამორჩეული. სკოლის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ, მან განაგრძო სწავლა თბილისის სახელმწიფო **უნივერსიტეტში, სადაც მის პროფესიულ სრულყოფაზე ზრუნავდნენ ქართული** მეცნიერების ცნობილი კორიფეები, უნივერსიტეტის დამაარსებლები და ქართული ჰუმანიტარული მეცნიერების სახელისა და ავტორიტეტის შემქმნელნი: აკაკი შანიძე, გიორგი ახვლედიანი, არნოლდ ჩიქობავა, გიორგი წერეთელი, ნიკოლოზ ბერძენიშვილი, ვარლამ თოფურია და მრავალი სხვა. უნივერსიტეტის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ მან გადაწყვიტა თავისი სამეცნიერო კარიერა დაეკავშირებინა კლასიკურ ფილოლოგიასთან, ბერძნულ-ქართული ურთიერთობების კვლევასთან, რისთვისაც იგი 1951 წლიდან სწავლას აგრძელებს ასპირანტურაში სიმონ ყაუხჩიშვილის ხელმძღვანელობით. **კლასიკური ენებისა და ცივილიზაციის პარალელურად მან საფუძვლიანად შეისწავლა ძველი სომხური ილია აბულაძესთან, არაბული გიორგი წერეთელთან, გაიღრმავა თავისი ცოდნა ევროპულ: ინგლისურ, გერმანულ და ფრანგულ ენებში. 26 წლის ასაკში** მან თავისი ცნობილი ნაშრომით „მასალები Θ-ის ისტორიისათვის (VI-X საუკუნეების ძეგლების მიხედვით)“ მოიპოვა ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხი. ამ ნაშრომმა სპეციალისტთა მაღალი შეფასება დაიმსახურა და იგი ერთხმად აღიარეს ქართული ენის ისტორიის შესწავლის საქმეში შეტანილ მნიშვნელოვან წვლილად. 1945 წლიდან თინათინ ყაუხჩიშვილი თავის სამეცნიერო საქმიანობას უკავშირებს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ივანე ჯავახიშვილის **სახელობის ისტორიის ინსტიტუტს. აქ გაიარა მან მეცნიერული ზრდის ყველა** საფეხური უმცროსი მეცნიერ-თანამშრომლიდან მთავარ მეცნიერ-თანამშრომლამდე.

1946-53 წლებში იგი **კლასიკური** ფილოლოგიის სფეროში **კვალიფიკაციის** შემდგომი ამაღლების მიზნით სისტემატურად იმყოფებოდა მივლინებით ლენინგრადის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კლასიკური ფილოლოგიის კათედრაზე. ცნობილი მეცნიერების ი.ტოლსტოის, ი.ტრონსკის და ს.ლურიეს ხელმძღვანელობით მან მიაღწია პროფესიონალიზმის იმ დონეს, რომ შეეძლო უკვე ურთულესი და უმნიშვნელოვანესი პროექტების განხორციელება თავის დარგში. ერთ-ერთი ასეთი **პროექტი** იყო საქართველოში არსებული ბერძნული **წარწერების — იმ** უნიკალური ეპიგრაფიკული ძეგლების **შესწავლა** და **გამოკვლევა**, **რომლებიც ანტიკურობიდან მოყოლებული XiX** საუკუნის **ჩათვლით** მრავალად **დასტურდებოდა ჩვენს ქვეყანაში. ამ ძალზე** მნიშვნელოვანი ამოცანის **განსახორციელებლად** თინათინ ყაუხჩიშვილმა მოიარა მთელი **საქართველო და შეისწავლა** როგორც მრავალ ასეულ ძეგლზე შემონახული **ბერძნული** წარწერები, ასევე სხვადასხვა ქალაქის საცავებსა და მუზეუმებში დაცული მასალები. ამ მიმართულებით არაერთი მნიშვნელოვანი სტატიის პუბლიკაციის შემდეგ იგი 1951 **წელს** აქვეყნებს ფუნდამენტურ მონოგრაფიას „ბერძნული **წარწერები** საქართველოში“, რომლისთვისაც მას 34 **წლის** ასაკში მიანიჭეს ფილოლოგიის მეცნიერებათა **დოქტორის** სამეცნიერო ხარისხი. ამ ნაშრომზე გამოხმაურებები როგორც საქართველოში, ისე მის ფარგლებს გარეთ, **იყო** უაღრესად პოზიტიური **და** ეს **წიგნი** ერთხმად იქნა აღიარებული საეტაპო ნაშრომად ბერძნული ეპიგრაფიკის **შესწავლის** სფეროში.

ქართულ-ბერძნული ენობრივი ურთიერთობებისა **და ბერ**ძნული ეპიგრაფიკის პრობლემატიკის კვლევასთან ერთად თინათინ ყაუხჩიშვილი ინტენსიურად მუშაობს საქართველოს შესახებ ანტიკური წყაროების თარგმნისა და კომენტირების მიმართულებით. მან გამოსცა საქართველოს ისტორიის სპეციალისტთათვის ძალზე მნიშვნელოვანი წიგნები: **სტრაბონის გეოგრაფია — ცნობები საქართველოს შესახებ (1957), აპიანეს მითრიდატეს ომების ისტორია (1959), ჰეროდოტეს ცნობები საქართველოს** შესახებ (1960), ჰიპოკრატეს ცნობები საქართველოს შესახებ (1965), პოლიბიოსის ცნობები საქართველოს **შესახებ** (1967), ასევე 6 **წიგნი ბერძენი** მწერლების **ცნობები საქართველოს** შესახებ (1967-1987**წწ.**), **რომლებშიც თავმოყრილია** დამატებით მრავალი **ბერძენი ავტორის ცნობები საქართველოს** შესახებ. **ეს წიგნები** გამოირჩევა **ანტიკური წყაროების ინტერპრეტაციის** მაღალი **დონით, ფასდაუდებელი** სამეცნიერო **კომენტარებით** და **გამოცემის** მაღალი **კულტურით. 1976 წელს** თ.ყაუხჩიშვილი **აქვეყნებს** მონოგრაფიას **„საქართველოს ისტორიის ძველი ბერძნული წყაროები“, რომელშიც, ფაქტობრივად, აჯამებს** თავისი **სამეცნიერო** კვლევის **შედეგებს ბერძენ ავტორთა** საქართველოს **შესახებ** არსებულ **ცნობებთან** დაკავშირებით. **თინათინ ყაუხჩიშვილის მთარგმნელობითი** მოღვაწეობა **არ შემოიფარგლა** მხოლოდ **საქართველოს** შესახებ **არსებული ცნობების** ქართულ ენაზე **გადმოტანით,** მან **სრულად** თარგმნა **და** ორ **ტომად** გამოაქვეყნა **ჰეროდოტეს ისტორია** (1975-76 **წწ.**), **რომელიც ანტიკურობის** ამ **უმნიშვნელოვანესი** ძეგლის ქართულად **თარგმნის** შესანიშნავი ნიმუშია. **სიცოცხლის** ბოლოს **თინათინ ყაუხჩიშვილი** კვლავ **დაუბრუნდა** საქართველოში **ბერძნული** წარწერების **თემატიკას. ამას** მნიშვნელოვანწილად **შეუწყო ხელი** მისი **და** მისი **მოსწავლეების** ექსპედიციების **შედეგად** მრავლად **გამოვლენილმა** და ასევე **არქეოლოგიური გათხრების** შედეგად **მოპოვებულმა ახალმა** მასალებმა. **1999-2000** წლებში **გამოდის** მისი **საქართველოს** ბერძნული **წარწერების** კორპუსის ახალი **გამოცემა 3 ტომად. 2004** წელს ეს ნაშრომი **შესწორებული** და **შევსებული** სახით **კიდევ** ერთხელ **ქვეყნდება, ხოლო 2009** წელს **თავის 90** წლის **იუბილეს** თინათინ **ყაუხჩიშვილი შეხვდა** ამ **შესანიშ**ნავი **წიგნის** მესამე **შესწორებული** და **შევსებული** გამოცემით. **თინათინ ყაუხჩიშვილი** იყო **არა** მარტო **მაღალი** დონის **მეცნიერი, არამედ** შესანიშნავი **პედაგოგი. იგი 1945-1952, 1968-1995** წლებში **თბილისის** სახელმწიფო **უნივერსიტეტში** ეწეოდა ნაყოფიერ **მუშაობას** სტუდენტებთან **და** ასპირანტებთან. **მან** სპეციალისტთა **არაერთი** თაობა **აღზარდა,** რომელთაც **წარმატებით** დაიცვეს **დისერტაციები** და **ნაყოფიერად** გააგრძელეს **მუშაობა** ფილოლოგიისა **და** ისტორიის **სფეროში. თინათინ** ყაუხ**ჩიშვილი** ყოველთვის **ღირსეულად** წარმოადგენდა **ქართულ** მეცნიერებას **საერთაშორისო** ასპარეზზე. **იგი** სისტემატურად **მოღ**ვაწეობდა **იენა-თბილისის** ერთობლივ **საერთაშორისო** კონფერენციებში, **არჩეული** იყო ვინკელმანის **საერთაშორისო** საზოგადოების **წევრად,** მნიშვნელოვანი **მეცნიერული** დამსახურებ**ისათვის 1979 წელს** აირჩიეს **საქართველოს** მეცნიერებათა **აკადემიის** წევრ-კორესპონდენტად, **ხოლო 1993** წელს — **იმავე** აკა**დემიის აკადემიკოსად. მისი ნაყოფიერი** მოღვაწეობა **აღინიშ**ნა **ღირსების ორდენით** და **არაერთი** სიგელითა **და** ჯილდოთი. მან ნაშრომისათვის „**საქართველოს** ბერძნული **წარწერების** კორპუსი“ **2008** წელს **დაიმსახურა** აკადემიკოს სიმონ **ყაუხჩიშ**ვილის **სახელობის** პრემია, **რაც** კიდევ ერთი **დადასტურება** იყო **იმისა, რომ** თინათინ **ყაუხჩიშვილმა** ღირსეულად **გააგრძელა** სა**ხელოვანი** მამის **ტრადიციები.** მან **დაგვიტოვა** არაერთი **ჭეშ**მარიტად **სამაგიდო** წიგნი, **რომელნიც** კიდევ **დიდხანს** შეინარ**ჩუნებენ** თავიანთ **აქტუალობას** და **ღირსეულ** სამსახურს **გაუ**წევენ **ქართულ** მეცნიერებას.

აკადემიკოს თინათინ **ყაუხჩიშ**ვილის **სახელი** სამუდამოდ **დარ**ჩება **ქართული** მეცნიერების **ისტორიაში.**

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია,
ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ცნობილი ქართველი მეცნიერი, კლასიკური ფილოლოგიის გამოჩენილი მკვლევარი, აკადემიკოსი

თინათინ ყაუხჩიშვილი

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

ისტორიის, ეთნოლოგიის, რელიგიის შესწავლისა და პროპაგანდის სამეცნიერო ცენტრი და საქართველოს ექვთიმე თაყაიშვილის სახელობის საისტორიო საზოგადოება ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა თვალსაჩინო ქართველი მეცნიერი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი

თინათინ ყაუხჩიშვილი

და თანაგრძნობას უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.